

Câu Tôm Hùm

Ngày trước có nhiều lần tôi dùng cần câu trúc để câu cá biển ở Dinh Cậu, trên bờ đá chắn sóng ngay cửa sông Dương Đông Phú Quốc . Cá lớn, cá nhỏ rất nhiều, nhưng vì không quăng ra xa được nên dễ vướng đá làm mất lưỡi câu .

Khi đến Mỹ định cư tôi mua cần câu máy ngay, vì tôi sống ngay tại Little Sài Gòn, miền Nam Cali nắng ấm, từ đây ra biển chạy xe chừng 15 phút .

Cảng biển ở bờ Thái Bình Dương của Mỹ thì rất nhiều: Cảng Portland, Seattle, San Francisco, Long Beach, San Diego ... nhưng nơi tôi ở chỉ có một cảng nhỏ nằm trong cái vịnh dành riêng cho tàu du lịch và tàu buồm thể thao là Newport Beach .

Tuy nhỏ nhưng nó cũng có kè đá hai bên chạy suốt cả hơn cây số ra ngoài biển, kè này gọi là water breaker nên cho dù biển có sóng lớn tạt ngang thì tàu ra vô vẫn an toàn không sợ bị dạt vào bờ cát .

Cửa biển Dương Đông có kè đá thấp vì làm bằng những cục đá nhỏ, nhưng kè ở đây họ xếp những cục đá to bằng cái nhà, cái xe tải, không biết người ta đã mang từ đâu về và bằng cách gì mà rinh nó ra tận ngoài biển như thế này . Những tảng đá được xếp liền kề nhau, có đồ thêm ít bê tông cho dính liền , bề ngang chừng 20 m và dài hơn cây số, ngoài cùng có hải đăng ánh đèn chớp tắt hàng đêm và nếu có sương mù thì lâu lâu nó lại tự động hú lên ra hiệu cho tàu biết đường mà vào cửa biển .

Nhớ nhà, tôi thường đứng nhìn ra biển khơi mịt mù sương khói .

Cứ khoảng mười hay 15 dặm lại có một cầu bắc dài ra biển, ngoài cùng thường là một nhà hàng, cầu này chân thường làm bằng bê tông và xe hơi chạy ở trên được . Lan can ở hai bên, có ghế băng ngồi câu và cả hệ thống nước phun tên để rửa tay nữa .

Cá ở đây nhiều nhất là cá nục chuối lớn bằng cườm tay, có khi nó lớn như con cá ngừ (bonita), cá nục gai thì nhỏ bằng cẳng cái mà thôi .

Đến mùa hè, người ta đứng đầy trên cầu, cả người câu lẫn khách du lịch, mỗi lần có bầy cá ủa vào thì cần nào cũng dính cá, có ông mắc nhiều lưỡi quá, kéo lên cả chục con một lúc, mà vì từ mặt nước lên đến cầu cao quá, nên nó dẫy kinh hồn, có khi lên tới nơi chỉ còn ba bốn con.

Cá nục ăn mỗi mực, tôm, nhưng ta chỉ cần một vài miếng mỗi khơi đầu mà thôi, sau khi được con đầu tiên thì cắt khúc ra cỡ bằng ngón tay mà câu . Nó ăn vào lúc nước lớn, khi một con dính thì cả đàn nhào theo, lưỡi câu có mồi, có chút lông gà, hay có khi chẳng có cái móc xì gì, chỉ lấp lánh ánh mặt trời là nó cũng đuổi theo tấp rảo nạo .

Màn đêm buông xuống, mặt biển nhìn tối thui thì dùng một cây đèn lân tinh bằng ngón tay út, ánh xanh lè mà cột gần thẻo câu, loại đèn này sáng được chừng 10g rồi phải vất đi . Câu đêm có khi dính cá đục, cá lù đù, cá đuối, còn câu ngày thì có cá nhám, cá nhòng (baracuda răng rất bén nên phải xài thẻo bằng dây cáp) . Nếu câu mỗi sống bằng cá cơm, cá lòng tong biển thì sẽ được cá ngừ rất lớn . Mỗi đủ thứ có bán ngay tại chỗ, kể cả cá sống .

Cá ở Mỹ hình như "khờ" hơn ở VN, hay là tại người ta ít ăn cá nên nó còn nhiều như vậy ?

Mà nghĩ cũng kẹt cho người Âu Mỹ, những con cá nhỏ, hoặc nhiều xương, nếu họ không đóng hộp thì làm sao mà ăn ? Họ cũng không ăn món canh chua như mình, còn kho cá lên, gấp bỏ vô miếng bánh mì thì làm sao mà nhá cho được ? Hóc xương bỏ bà !! Bởi thế câu lên rồi hầu hết họ thả xuống biển , còn VN ta thì cứ từng xô 20lít (loại thùng nhựa đựng sơn) chất cá vô xách về hết . Ăn không xuể thì cho bạn bè, bạn có chê thì ta ướp muối xấy khô, có khi còn dám làm nước mắm ở sân sau nữa, cũng may là cái nắp thùng sơn tốt quá nó không bị xì hơi ra, hông thôi hàng xóm Mỹ ngửi thấy họ gọi cảnh sát vì nghi có xác chết thú trong vườn thì thêm phiền hà lắm lắm .

Với cá nục tươi như thế, tui chỉ khoái kho nước kiểu Huế để ăn với bún, miếng thịt cá trắng bóc có lớp váng mỡ với ớt bột, ớt trái bẻ đôi, cộng bún trắng ngần, cộng rau thơm xanh mướt, ôi thôi ăn ngon chết bỏ . Ngoài ra, còn có thể cuốn con cá nục vô trong lá mướp , lá nho rồi nướng trên than, khi chín thì mở lớp lá mà rưới hành mỡ lên, gỡ thịt cuốn với bánh tráng rau sống, chấm mắm nêm thì có khi nuốt cả lưỡi hoặc chết ... vì bội thực !!!!

Câu trên cầu riết rồi đâm chán nên tui xách cần đi ra ghề đá câu cá ngừ chơi, cần câu cá ngừ dĩ nhiên là cần tốt và dây to, mỗi giá bằng inox sáng lấp lánh, chỉ có điều phiền là cứ quăng rồi lại quay vô hoài mau chán lắm, nên tui móc con mỗi sống vô lưỡi câu rồi .

Quăng dây và cục chì lớn ra xa, lấy dây, lưỡi câu có khoen móc vô đuôi cá mỗi lòng tong sống (smell fish) rồi móc vào dây chính (phải làm như vậy thì con cá mỗi không bị sút ra văng đi mất khi mình quăng với cục chì khá nặng đi xa) .

Sức nặng của cá mỗi sẽ theo dây mà chạy tuốt ra tới gần chì neo, nó đong đưa phập phờ, đầu ngóc lên, đuôi vẫy vẫy làm cho mấy con cá ngừ ngứa mắt, ứa gan lắm .. và thế là .. ập, là rồi đời con cá ngừ!!!

Con ngừ khi dính câu thì chạy như ngựa phi, nó lạng qua lách lại quay tay đã lắm, nhưng khi nó còn khoẻ, ta phải nường thả dây câu ra bớt, chừng nào nó khờ rồi hãy kéo vào bờ, chớ không thôi có ngày trượt quớt .

Một hôm đang câu cá ngừ tui thấy có ông VN ngồi hút thuốc giữa hai hòn đá lớn, tay lại cầm lon bia đỡ lên hạ xuống, thấy lạ tui mò đến gần và hỏi:

-Ông làm gì vậy ?

-Câu tôm .

Lúc đó tôi mới để ý thấy trên cái ống lon có cuộn sợi cước, tôi hỏi:

-Được con nào chưa ?

-Có mấy con rồi, tui bỏ trong bao bố , dẫu đằng hốc đá kia cà .

Tôi chui vào hốc đá, mở miệng bao (loại bao bố đựng gạo đã thấm ướt nước biển) thì tá hoả, ở trong năm sáu con tôm lớn bằng cổ chân, chân cẳng râu ria chàm ngòm đang dương mắt lên nhìn tui .

Tui nuốt nước miếng ngồi gần đó nhìn anh ta câu, bỏ mặc cần câu và thùng cá của tôi ở tuốt đằng xa .

Nhìn kỹ mới thấy anh cắt thịt cá nục tươi ra bằng cõ ngón tay mà móc vô lưới ba ngạnh chĩa ra ba phía, lưới câu bằng i nóc lớn như cây tăm, bên dưới lưới câu chừng một gang tay là cục chì bằng ngón chân cái . Dây câu rất lớn có thể bằng cây tăm tròn, và dài khoảng 10m mà thôi .

Những cục đá tuy xếp cạnh nhau nhưng còn nhiều lỗ hổng tạo thành những cái hang thiên nhiên cho tôm trú ẩn, người ta chỉ cần thông mối vào giữa khe các tảng đá mà câu .

Tôm hùm ở Mỹ chia làm hai loại: Tôm có râu sống ở Thái Bình Dương thì không có càng, tướng nó trông oai phong như viên tướng Tàu trong cái lương Hồ Quảng: Loại thứ hai là tôm có càng to như càng cua, sống ở Đại Tây Dương mà ta thường gọi là Maine Lobster vì ở tiểu bang này có nhiều lắm .

Hầu hết tôm bán trong nhà hàng đồ biển là tôm có càng, ăn dở hơn tôm râu dài nhiều lắm . Thình thoảng tui thấy ở chợ có bán loại tôm ngon này, giá dĩ nhiên mắc hơn một chút, khoảng \$9/pound có nghĩa là dưới \$20/kg . Ấy vậy mà bên Úc bán tới 25 đô, nhưng khi thấy ở Nha Trang bán tới 40 đô /kg thì mấy thằng Việt Kiều dòm như tui đành lè lưỡi và rút lui có trật tự . Bán gì mà mắc quá dzậy, chỉ có những đại gia, mấy anh Tàu hay Đại Hàn mới dám mua ăn mà thôi .

Thấy tui ngồi dòm với ánh mắt thèm thuồng quá, anh kia mới chia cho tui ít lưới ba ngạnh và dặn nên cẩn thận vì khi bị sóng đánh hay con tôm tha cục mồi vô kẹt đá thì phải dứt đứt lưới câu là cái chắc, mà lưới câu thì anh ta gần hết rồi .

Tui hún hớn làm y hệt (monkey see, monkey do) và y như rằng, chưa biết mùi vị con tôm ăn mồi ra làm sao thì dứt mất mấy cái lưới , đành ngồi đực mặt ra mà ngó anh ta kéo lên mấy con tôm liên tiếp .

Khi anh chuyển ra ghè đá sát biển vì lúc này nước đã ròng sát, tôi cũng đi theo như một đứa trẻ con thấy chuyện lạ, bỗng anh ta giật mạnh rồi cứ kéo lên buông xuống hoài, sau cùng nói nhỏ:

-Con tôm này lớn lắm, nhưng tôi bị vướng vô một đám dây cước đã móc vào đá, chắc điệu này phải dứt dây bỏ!

Tôi vội nói khoan đã và nắm lấy sợi dây câu, nó giật búng liên hồi . Quay qua quay lại chỉ thấy hai đứa tôi và trời cũng tối rồi, chỉ còn ánh sáng của hải đăng gần đó, tôi bèn làm một phát "sexy" rồi nhảy ào xuống biển, phăng theo sợi dây câu xuống khoảng vài thước nước thì vớ vào tay một con tôm chừng 1 kg đang lùng nhùng trong đám bụi nhùi cước câu mà ai đã vất bỏ xuống đây từ đời nào . Tôi ôm chú tôm và trụ chân vô tảng đá bứt và rinh toàn bộ chiến lợi phẩm gồm tôm, lưới câu và cả chục cục chì lên bờ .

Lúc định bỏ con tôm vào bao bố thì người bạn mới quen nói:

-Con này tôi định bỏ, mà anh bắt được thì là của anh . Nhân tiện hôm nay tôi câu được khá nhiều nên biếu thêm anh vài con ăn lấy thảo .

Không còn sự vui mừng nào hiển hiện trên mặt tôi hơn lúc đó, tôi cảm ơn rồi rít và mang ngay ba con tôm về khoe với vợ, vất cả thùng cá ngư xuống biển không thêm cảm về . Và chắc các bạn cũng đoán được là hôm sau tôi ra biển rất sớm với đầy đủ lưỡi câu cùng chì . Phen này tôm hùm chết cả lũ với tôi .

Thế nhưng cuộc đời đâu có dễ ăn ngay như rứa ??

Cả tuần sau tôi mới bắt đầu câu được tôm, có ngày vài con cũng có khi cả chục con .

Tôi ra thư viện kiểm sách nói về tôm hùm mà đọc .

Cách đây hơn 100 năm tôm hùm bò lổm ngổm trên bãi biển của Mỹ mỗi khi triều xuống, nhiều đến nỗi không ai muốn ăn .

Khi chiến tranh Nam Bắc kết liễu, chế độ nô lệ đã bị bãi bỏ, người ta phải mua người làm và thường thì trong hợp đồng có câu: " Không bắt công nhân ăn tôm hùm 1 tuần 2 lần" . Đúng là chuyện lạ ! Nhưng bạn hãy tưởng tượng coi, nếu bắt chúng ta ăn tôm hùm rang muối mỗi lần 1 con tổ chẳng và ăn hai lần một tuần thì liệu bao lâu chúng ta sẽ khóc thét lên ?

Những ngày ấy, người ta dùng tôm hùm để nuôi tù, hay bóc ra làm mỗi câu cá , uống ghê!!!

Loài tôm hùm có khi bị thợ lặn bắt gặp nó kéo đi nhón gót từng đàn như đi diễn binh, hình như đó là ngày đi tìm bạn tình . Con tôm to nhất mà tôi thấy đăng trên báo Register là nặng hơn 80pound (40kg) do thợ lặn bắt được ở kè đá Balboa này .

Khi đã câu có kinh nghiệm, tôi có thể cảm thấy được qua dây câu là con tôm đang bám mỗi, râu nó cạ vô như có ai lấy cái que đóm thuốc lào mà cạ lên dây đồn vậy, sau đó nó ghì mỗi để kéo vô hang, cũng có khi hang ở phía cao hơn ta sẽ thấy dây bỗng nhẹ tênh (như kiểu bình phao) . Lúc bị ghì hay bị bỗng mà giựt mạnh thì thế nào cũng dính, nhưng đưa được tôm lên bờ lại là chuyện khác: Miệng con tôm nhỏ và cứng ngắc nên ít khi lưỡi dính vô miệng nó, mà thường là xóc vô khớp chân . Khi kéo nó lên thì nó nằm êm ru, nhưng vừa quá khỏi mặt nước là nó búng cái bạch , cả con tôm to lớn rớt tòm xuống biển và thẳng cha câu tôm thì ngồi vùn vùn cái cẳng tôm lớn như cây đũa mà tiếc hùi hụi .

Có người sẽ hỏi là tại sao không dùng vợt mà xúc, xin thưa là khe đá nhỏ tí, làm sao thò vợt xuống được, có khi dính con tôm lớn phía dưới đáy mà khe phía trên lại nhỏ nên lấy thể lượn qua kéo lại thật lâu , đến nỗi khi lên tới nơi râu gai góc trên đầu chú tôm bị cạ vô đá trụi lủi coi như thẳng trục .

Những ngày đi câu về khuya, tôi đành hấp tôm lên hết, tổng vô tù đá rồi đem cho bạn bè vào ngày cuối tuần . Mấy đứa con tui chê mùi tôm thúi (tổ cha tui nó) còn "bà nội" tui thì mới có bầu nên ngửi thấy mùi tôm luộc là lại ói , thế có tức không ?

Nhớ hồi mới qua, thèm ăn tôm quá phải chạy tuốt qua Mễ ăn một con 10 đồng, bây giờ có nhiều thì lại "chảnh" .

Tết Nguyên Đán xong, tôi rủ người bạn đi câu mấy con tôm để cúng giỗ ông già vợ (ông mất ngày mừng 8 tết), hai anh em hút hết gần gói thuốc rồi, trời đã khuya lắm mà bị tổ trác hay sao câu không được con nào, chúng tôi bảo nhau cuốn dây đi về thì lưới dây của tôi như vướng vào nhánh rong lớn, nhưng kéo thì nó lại lên . Khi ánh đèn pin tôi đeo trên trán chiếu xuống mặt nước tôi thấy hai con mắt đỏ kè, tôi la:

-Mực ma ông ơi, tiếp tôi với .

Hai thằng hì hục kéo lên thì ra một con tôm nái, nó dầy dữ dội quá nên tay có gắng mà chúng tôi đều toé máu mới dồn nó vô bao được .

Con tôm đưa về cân hơn 8pound (gần 4kg), phải lấy cái nồi nấu phở 40lít mới bỏ nó vô mà hấp được .

Lúc bỏ vô cái đĩa làm bằng foil nó còn thò đầu thò đuôi ra ngoài coi kènh càng như một Dương vận hạm .

Khói hương nghi ngút, ông nhạc tôi ngồi trong hình mặc áo dài khăn đóng coi trịnh trọng lắm, ông nhìn con tôm, nhìn ly rượu Remy mà tôi mới rót ra, ánh mắt long lanh như muốn nói với thằng rể:

-Khá lắm! Phải chi còn mấy đứa con gái nữa, tao cũng gả hết cho mày !

Người gửi: nguyen ngoc hanh
Người đăng: Ngọc Dung

